CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан юридичного факультету
_____
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«___» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ

вибіркова

Освітня програма: Право
Спеціальність: 081 Право
Галузь знань: 08 Право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: юридичний
Мова навчання: українська

Чернівці
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Правничі дослідження, аналіз та виклад результатів»** складена відповідно до вимог Освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Розробники:
Стратій Олексій Васильович, *асистент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, асистент*
Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Стратій Олексій Васильович, *асистент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, асистент*

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року
В.о.завідувача кафедри кримінального права _____ к.ю.н.,доц. Марія ДЯКУР

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Навчальна дисципліна «Правничі дослідження, аналіз та виклад результатів» – базова правнича дисципліна, що вивчає систему принципів, прийомів і правил, які націлені на вирішення практичних кейсів у сфері права, що зумовлені потребами суспільства та правової науки.

Дана навчальна дисципліна забезпечує мультипредметний взаємозв'язок знань і практичних навичок, набутих здобувачами під час вивчення норм матеріального та процесуального права, з метою застосування цих знань у практичній діяльності правника.

Навчальна дисципліна зосереджуватиме увагу на розвитку компетентності щодо проведення досліджень із використанням та дослідженням першоджерел, а також на логічному, обґрунтованому та законному викладенні правничих текстів та процесуальних документів. Здобувачі працюватимуть над серією проєктів із проведення досліджень та викладенням результатів такого дослідження у письмовій формі. Проєкти вимагатимуть від здобувачів проведення правових досліджень із використанням першоджерел, аналізу законодавства та судової практики. Це практичний курс, орієнтований на розвиток навичок, які сприятимуть опануванню здобувачами високоякісного професійного правничого письма.

Завдання навчальної дисципліни спрямоване на проведення правничих досліджень, які ґрунтуються на синтезі апробованих положень правничої аргументації та законах логіки. Основою навчальної дисципліни «Правничі дослідження, аналіз та виклад результатів» є практичне розуміння принципів верховенства права, законності, рівності усіх перед законом, справедливості, розумності, добросовісності та гуманізму.

Завданнями дисципліни є:

- ✓ оволодіти категорійно-понятійним апаратом правничих досліджень;
- ✓ виробити навички аналізу основних теоретичних концепцій правничих досліджень з метою встановлення їх ефективності;
- ✓ вміти правильно тлумачити і застосовувати норми права, які регулюють питання застосування правничих досліджень щодо формування правових позицій;
- ✓ сформувати навички нестандартного, абстрактного мислення, аналізу та синтезу правової інформації;
- ✓ вміти виявляти проблеми у сфері права та визначати можливості їхнього розв’язання;
- ✓ вміти логічно та обґрунтовано викладати свої правничі дослідження.

ПРЕРЕКВІЗИТИ

Для підвищення ефективності засвоєння курсу дана дисципліна пропонується здобувачам 3 курсу після опанування курсів: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право».

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курс повинен сприяти розвиткові у здобувачів наступних умінь і навичок:

Загальні компетентності.

- ✓ ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ✓ ЗК 18. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

- ✓ СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
- ✓ СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- ✓ СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .
- ✓ СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
- ✓ СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ✓ СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- ✓ СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- ✓ СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- ✓ СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- ✓ СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- ✓ СК 20. Розуміння природи правничої аргументації та здатність її застосовувати.

Програмні результати навчання:

- ✓ РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ✓ РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини
- ✓ РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ✓ РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу
- ✓ РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- ✓ РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ✓ РН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
- ✓ РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
- ✓ РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ✓ РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- ✓ РН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ✓ РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди
- ✓ РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- ✓ РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ✓ РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
- ✓ РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

- ✓ РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
- ✓ РН 23. Застосовувати під час вирішення правових казусів прецедентну практику ЄСПЛ, європейського суду справедливості, інших європейських та міжнародних судів та вітчизняну практику
- ✓ РН 26. Демонструвати та застосовувати базові навички з найбільш ефективних альтернативних способів вирішення конфліктів (медіації, переговорів, арбітражу, ін.).

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- ✓ теоретичні засади правничих досліджень, аналізу та викладу результатів;
- ✓ організаційні та загальнонаукові аспекти пізнання в процесі здійснення правничого дослідження;
- ✓ структуру та логіку правничих досліджень;
- ✓ методологію правничих досліджень;
- ✓ юридичну техніку;
- ✓ правила формування питань та відповідей в процесі дослідження правової проблеми;
- ✓ загальні засади вироблення правової позиції, як результату аналітичної діяльності правника;
- ✓ загальні вимоги щодо складання юридичного документу;
- ✓ правові аргументи.

уміти:

- ✓ досліджувати джерела права, що застосовуються для вирішення юридичної проблеми;
- ✓ виявляти правові проблеми та проводити дослідження із метою застосування відповідного правового джерела для її вирішення; тлумачити джерело, що застосовується, визначаючи пов’язані норми та правові принципи;
- ✓ здійснювати логічний правовий аналіз;
- ✓ готувати проєкти процесуальних документів документів, що передбачають логічний, послідовний та ефективний виклад думок;
- ✓ аналізувати та редагувати документи для підготовки законних та обґрунтованих правових текстів, що відповідають всім належним письмовим, граматичним, діловим та іншим стандартам.
- ✓ цитувати джерела, використовуючи відповідні стандарти та правила форматування;
- ✓ використовувати належний тон і стиль відповідно до мети письмового тексту та цільової аудиторії, якій він адресований.

володіти навичками:

- ✓ навчатися та застосовувати набуті знання та навички щодо використання правничих досліджень в юриспруденції;
- ✓ працювати з відкритими джерелами інформації;
- ✓ застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для пошуку інформації;
- ✓ нестандартного та абстрактного мислення, аналізу та синтезу юридичної інформації в складних і непередбачуваних умовах;
- ✓ підходів та інструментарію правничих досліджень;
- ✓ опанування методик правничого аналізу для вирішення як фундаментальних, так і прикладних проблем сучасної юриспруденції;
- ✓ презентувати результати правничих досліджень.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Безпосереднє вирішення завдання потрібно розпочинати з уважного та ретельного вивчення теоретичного матеріалу чи наданої практичної ситуації, що мають юридичне значення та викладені у відповідних умовах казусу чи задачі. Вирішення кожного практичного завдання, задачі чи казусу має супроводжуватися наведенням ґрунтовних та переконливих аргументів, ретельною, вичерпною характеристикою правових приписів, які стосуються питань відповідної теми дисципліни. Рішення можуть вважатися обґрунтованими, якщо мають посилання на чинні положення міжнародних НПА, НПА України, а саме: ЦК України, ЦПК України, КУпАП, КАС України, КК України, КПК України, ГК України, ГПК України, КВК України, матеріали судової практики (в тому числі практики ЄСПЛ) та інші нормативно-правові акти інших галузей права. Обґрунтування своєї правової позиції, думки є найважливішим компонентом при розв'язанні практичного завдання.

Зважаючи на мінливий характер національного законодавства та правових позицій правозастосовної практики національних судів, практики ЄСПЛ, обумовлені внесенням змін, доповнень або скасуванням окремих положень норм матеріального та процесуального права, необхідно використовувати тексти нормативно-правових актів, які розміщені в інформаційно-пошукових системах "Законодавство", "Ліга" та інших електронних базах даних.

Відповідь потрібно готувати в письмовій формі з належною правовою аргументацією, з обов'язковим посиланням на відповідні нормативно-правові та правозастосовні джерела. На практичних заняттях здобувач презентує своє рішення, а також бере участь в обговоренні рішень, запропонованих іншими здобувачами, доповнює або розвиває їх, надаючи аргументи, контраргументи чи пропозиції щодо їх вдосконалення. Якщо хто-небудь із здобувачів має альтернативне рішення, яке відрізняється від запропонованого, його слід аргументовано доповісти для обговорення. Неправильним є рішення те, яке необґрунтоване, не базується на чинних нормах матеріального та процесуального прав.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	Годин	Лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	3	90	15	30	-	-	45	-	залік
Заочна	3	6	3	90	4	6	-	-	80	-	залік

СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
ТЕМА 1. Методологія правничих досліджень та їх аналіз.	10	2	2			4	5	1	1			6
ТЕМА 2. Дослідження джерел права та тлумачення норм права.	12	2	4			6	7	1	1			10
ТЕМА 3. Юридична конструкція норми права.	11	2	4			5	4					9
ТЕМА 4. Стандарти доказування та робота з доказовою базою.	9	2	4			3			1			10
ТЕМА 5. Правова аргументація. Структура та формати правової аргументації.	15	2	6			7	9		1			10
Разом за ЗМ1	**55**	**10**	**20**			**25**	**45**	**2**	**4**			**45**
Змістовий модуль 2.												
ТЕМА 1. Міжнародні стандарти правової аргументації .	10	2	4			6	10					15
ТЕМА 2. Аргументація та контраргументація: галузеві особливості.	10	2	4			6	17	1	1			15
ТЕМА 3. Особливості складання та тлумачення судових рішень.	12	2	6			8	17	1	1			15
Разом за ЗМ2	**32**	**16**	**14**			**20**	**45**	**2**	**2**			**45**
Усього годин	**90**	**15**	**30**			**45**	**90**	**4**	**6**			**90**

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

№ з/п	Назва теми
	МОДУЛЬ 1.
1.1	***ТЕМА 1. Методологія правничих досліджень та їх аналіз.*** **План** Предмет та структура правничих досліджень. Методологічні засади правничих досліджень.

	Методи правничих досліджень: види, характеристики та рівні. Методологія наукового пізнання. Характеристика методів правничих досліджень.
1.2	***ТЕМА 2. Дослідження джерел права та тлумачення норм права.*** **План** Загальна характеристика тлумачення норм права, його необхідність і значення. Процес та стадії дослідження та тлумачення норм права. Способи дослідження та тлумачення норм права. Види дослідження та тлумачення норм права.
1.3.	***ТЕМА 3. Юридична конструкція норми права.*** **План** Системний аналіз норми права. Ключові частини норми права. Робота з дискреційними нормами права.
1.4.	***ТЕМА 4. Стандарти доказування та робота з доказовою базою.*** **План** Етапи роботи з доказами. Класифікація доказів. Оцінка доказів. Стандарти доказування.
1.5	***ТЕМА 5. Правова аргументація. Структура та формати правової аргументації.*** **План** Види аргументації. Моделі юридичної аргументації. Структура аргументації. Способи аргументації.
	МОДУЛЬ 2.
2.1.	***ТЕМА 1. Міжнародні стандарти правової аргументації.*** **План** Впровадження європейських стандартів прав людини у правову систему України. Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві. Міжнародні стандарти доказування у кримінальному процесі. Комунікативна культура юриста. Особливості правничої комунікації. Юридичне документознавство.
2.2.	***ТЕМА 2. Аргументація та контраргументація: галузеві особливості.*** **План** Особливості аргументації та контраргументації в кримінальних провадженнях. Особливості аргументації та контраргументації в цивільних справах. Особливості аргументації та контраргументації в господарських справах. Структура юридичного документа. Фактичні обставини та докази.
2.2.	***ТЕМА 3. Особливості складання та тлумачення судових рішень.*** **План** Поняття, сутність і зміст судового рішення. Вимоги до належної аргументації та вмотивування судового рішення. Техніка складання судового рішення. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення за процесуальним законодавством України. Мовні правила та конструкції викладення судових рішень. Законність, обґрунтованість та справедливість судового рішення (вироку). Види судових рішень і вимоги до складання їхнього змісту. Правила забезпечення логіки основних судових актів. Психологічна модель формування внутрішнього переконання судді. Суддівське переконання: створення права чи проголошення права. Обмеження суддівського переконання (зона розумності). Проблема судового прецеденту і судової практики. Довіра суспільства до суддівського переконання. Проблема вибору судом правового рішення. Природа суддівського переконання при постановці рішення. Характеристика, предмет та межі суддівського переконання. Формальні джерела судового переконання і судова правотворчість.

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

№ з/п	Назва теми
	МОДУЛЬ 1.
1.1.	***ТЕМА 1: Вступ до курсу «Правничі дослідження, аналіз та виклад результатів».*** **План** *1. Предмет та структура правничих досліджень* *2. Методологічні засади правничих досліджень.* *3. Методи правничих досліджень: види, характеристики та рівні.* *4. Об'єкт та предмет правничих досліджень.* *5. Методологія наукового пізнання.* *6. Характеристика методів правничих досліджень.* ***Розв'язування казусів. Приклад практичного завдання до казусу 1.1:*** Петренко О. В., звернувся до Вижницької районної ради Чернівецької області, з приводу незаконності прийнятого сесією рішення, щодо виділення земельної ділянки в с. Іспас під добування гравійно-піщаної суміші, аргументуючи свої позовні вимоги тим, що ведення зазначеного виду господарської діяльності суперечить вимогам земельного законодавства України, а також може у майбутньому призвести до екологічної катастрофи на території с. Іспас Вижницького району Чернівецької області. • Обгрунтуйте позицію позивача з посиланням із посиланням на норми законодавства, застосовуючи необхідні методи аргументації, • Обгрунтуйте позицію відповідача із посиланням на норми законодавства, застосовуючи необхідні методи аргументації із врахуванням вимог ч.2 ст. 77 КАС України.
1.2	***ТЕМА 2: Дослідження джерел права та тлумачення норм права.*** **План** *1. Джерела права.* *2. Проведення досліджень та аналіз джерел права.* *3. Нормативно-правові акти як основне джерело права в Україні* *4. Інші джерела права в Україні.* *5. Проєкти нормативно-правових актів.* *6. Як читати/розуміти: судову практику, нормативно-правові акти, контракти, міжнародні договори та інші джерела.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** 1. Здати коротке юридичне есе на будь-яку тему, пов'язану з правничою сферою, на вибір здобувача. Здобувачі можуть вільно обирати теми на власний розсуд, але вони мають містити юридичний елемент. Наприклад: - роль юристів у суспільстві; - проблемні питання, пов'язані з правами людини; - основи конституційного права; - популярні правові проблеми чи кейси; - корупція; тощо.
1.3	***ТЕМА 3: Юридична конструкція норми права.*** **План** *1. Системний аналіз норми права.* *2. Робота з дискреційними нормами права.* *3. Розчленування ключової норми права на частини.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ**

	Казус 1.3. **Практичне завдання до казусу 1.3.** • Обгрунтуйте правову позицію керівника державної установи щодо державного службовця, який був відсутній на службі без поважних причин більше трьох годин протягом робочого дня, з посиланням на відповідні норми КЗПП України, Закону України «Про державну службу» та судову практику.
1.4	***ТЕМА 4. Стандарти доказування та робота з доказовою базою.*** **План** *1. Етапи роботи з доказами.* *2. Класифікація доказів.* *3. Оцінка доказів.* *4. Процес доказування.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** **Казус 2.1.** **Практичне завдання до казусу 2.1.** ● Сформулюйте правову позицію позивача та відповідача в цивільній справі (позов, відзив на позовну заяву), відповідно до норм ЦПК України, а також правову позицію третіх осіб, які не пред`являють претензій на предмет спору. **Казус 2.2.** **Практичне завдання до казусу 2.2.** ● Сформулюйте пред'явлене Адамовичу А.О. та Сергієнко О.О. обвинувачення за вчинення останніми по місцю роботи на спиртзаводі крадіжки коштів із сейфа в бухгалтерії в сумі 370 тисяч гривень, із зазначенням правильної кваліфікації, обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання кожного з них; ● Викладіть та обґрунтуйте правову позицію сторони обвинувачення та сторони захисту.
1.5	***ТЕМА 5. Правова аргументація. Структура та формати правової аргументації.*** **План** *1. Види аргументації.* *2. Моделі юридичної аргументації.* *3. Структура аргументації.* *4. Способи аргументації.* *5. Розуміння потенційних слабких сторін вашого прогнозу та як ви можете врахувати їх.* *6. Які аргументи можуть використовувати представник іншої сторони, або будь-які інші проблеми, що можуть викликати сумніви в органу, що вирішує справу.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** **1.** Підготуйте проєкт повідомлення про підозру у кримінальному провадженні на основі фабули справи. **2. Казус 2.3.** **Практичне завдання до казусу 2.3.** ● Підготуйте проєкт обвинувального акту, а також реєстру матеріалів досудового розслідування в кримінальній справі, з відповідним посиланням на норми КПК України. ● Викладіть та обґрунтуйте позицію сторони обвинувачення. **Казус 2.4.**

	Практичне завдання до казусу 2.4. ● Підготуйте позовну заяву до суду про перерахунок пенсії військовослужбовцю, з посиланням на відповідні норми КАС України. ● Викладіть та обґрунтуйте правову позицію позивача у справі та відповідача. ● **Казус 2.5.** **Практичне завдання до казусу 2.5.** ● Підготуйте проєкт протоколу у справі про вчинення адміністративного правопорушення, з посиланням на відповідні норми КУпАП. ● Викладіть та обґрунтуйте позицію сторони захисту. ● **Казус 3.1.** **Практичне завдання до казусу 3.1.** ● Сформулюйте правову позицію цивільного позивача у кримінальній справі, з посиланням на норми КПК України, інших норм права, та судової практики. ● **Казус 2.6.** **Практичне завдання до казусу 2.6.** ● Підготуйте проєкт претензії та позовної заяви в господарській справі, з відповідним посиланням на норми ГПК України, інших норм права та судової практики. ● **Казус 3.2.** **Практичне завдання до казусу 3.2.** • Сформулюйте позовні вимоги третіх сторін у цивільній справі, які заявляють самостійні претензії на предмет спору, з відповідним посиланням на норми ЦПК України, інших норм права та судової практики.

	МОДУЛЬ 2.
2.1	***ТЕМА 1. Міжнародні стандарти правової аргументації.*** **План** *1. Впровадження європейських стандартів прав людини у правову систему України.* *2. Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві.* *3. Міжнародні стандарти доказування у кримінальному процесі.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** **Казус 2.7.** **Практичне завдання до казусу 2.7.** Підготуйте проєкт доповнення до позовної заяви, в цивільній справі, з відповідним посиланням на норми ЦПК України. **Казус 3.3.** **Практичне завдання до казусу 3.3.** Сформулюйте вимоги заявника по факту вчинення кримінального правопорушення, з відповідним посиланням на норми КПК України, та судової практики.
2.2	***ТЕМА 2. Аргументація та контраргументація: галузеві особливості.***

	План *1. Особливості аргументації та контраргументації в кримінальних провадженнях.* *2. Особливості аргументації та контраргументації в цивільних справах.* *3. Особливості аргументації та контраргументації в господарських справах.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** Написати проєкт апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції у цивільній справі. Написати проєкт апеляційної скарги на постанову суду першої інстанції у господарській справі. Написати проєкт апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції в кримінальній справі. Написати проєкт апеляційної скарги на вирок суду першої інстанції в кримінальній справі. **Казус 2.8.** **Практичне завдання до казусу 2.8.** Підготуйте проєкт позовної заяви до адміністративного суду, щодо оскарження дій чи бездіяльності суб»єкта владних повноважень. **Казус 3.4.** **Практичне завдання до казусу 3.4.** Підготуйте проєкт скарги до Європейського суду з прав людини, щодо оскарження рішень національних судів України, в цивільній, чи кримінальній справі, через призму порушення ст. ст. 5, 6 Конвенції «Про захист основоположни прав та свобод людини».
2.3.	***ТЕМА 5. Особливості складання та тлумачення судових рішень.*** **План** *1. Поняття, сутність і зміст судового рішення.* *2. Вимоги до належної аргументації та вмотивування рішення суду.* *3. Техніка складання судового рішення.* *4. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення за процесуальним законодавством України.* *5. Мовні правила та конструкції викладення судових рішень.* *6. Законність, обґрунтованість та справедливість судового рішення (вироку).* *7. Види судових рішень і вимоги до складання їхнього змісту.* *8. Правила забезпечення логіки основних судових актів.* *9. Психологічна модель формування внутрішнього переконання судді. Суддівське переконання: створення права чи проголошення права. Обмеження суддівського переконання (зона розумності).* *10. Проблема судового прецеденту і судової практики.* *11. Довіра суспільства до судів.* *12. Проблема вибору судом правового рішення.* *13. Природа суддівського переконання при постановці рішення.* *14. Характеристика, предмет та межі суддівського переконання.* *15. Формальні джерела судового переконання і судова правотворчість.* **ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ** **Казус 3.7.** **Практичне завдання до казусу 3.7.**

	• Підготуйте проєкт заочного судового рішення в цивільній справі про оголошення особи безвісно відсутньою, з посиланням на відповідні норми ЦК України, ЦПК України та судової практики. Підготуйте проєкт вироку суду першої інстанції за вчинення кримінального правопорушення за ч. 1 ст. 309 КК України, з відповідним посиланням ні норми КК України, КПК України та судової практики. **Казус 4.1.** **Практичне завдання до казусу 4.1.** ● Сформулюйте правову позицію в суді, під час судових дебатів представника публічного обвинувачення (прокурора) в кримінальному провадженні, відповідно до якого особа обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, з посиланням на відповідні норми КК України, КПК України та судової практики. обгрунтовуючи її нормами законодавства. ● Сформулюйте правову позицію обвинуваченого, який притягується до кримінальної відповідальності по трьох епізодах за збут наркотичного засобу «бупренорфін» із відповідним посиланням на норми матеріального та процесуального права. ● Сформулюйте правову позицію сторони захисту під час судових дебатів, в даному кримінальному провадженні, з посиланням на відповідні норми матеріального та процесуального права та судової практики.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

№ з/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Методи правничих досліджень: види, характеристики та рівні.	1. Охарактеризувати методи правничих досліджень: види, характеристики та рівні.	3
2.	Особливості дослідження та застосування підзаконних актів.	1. Підготувати коротке юридичне есе на будь-яку тему, пов’язану з правничою сферою, на вибір здобувача.	6
3.	Особливості аналізу судової практики.	1. Проаналізувати судову практику.	4
4.	Способи вирішення юридичних колізій.	1. Порівняти способи вирішення юридичних колізій.	4
5.	Побудова аргументів та мотивування позиції суду.	1. Сформулювати правову позицію позивача та відповідача в цивільній справі (позов, відзив на позовну заяву), відповідно до норм ЦПК України.	6
6.	Особливості викладення та індивідуальність стилю юридичного документу.	1. Сформулювати позовні вимоги третіх сторін у цивільній справі, які заявляють самостійні претензії на предмет спору, з відповідним посиланням на норми ЦПК України, інших норм права та судової практики.	4
7.	Правила складання та	1. Підготувати проєкт повідомлення	6

	оформлення юридичних документів.	про підозру у кримінальному провадженні.	
8.	Вироблення правової позиції правником в юрисдикційних процесах.	1. Підготувати проєкт скарги до Європейського суду з прав людини, щодо оскарження рішень національних судів України, в цивільній, чи кримінальній справі.	4
9.	Особливості виявлення правових проблем у справі клієнта.	1. Підготувати коротке юридичне есе на будь-яку тему, пов'язану з правничою сферою, на вибір здобувача.	4
10.	Структура судового рішення.	1. Проаналізувати судові рішення суду першої інстанції.	4
РАЗОМ			**45**

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

№ з/п	Назва теми
1	Загальні вимоги до складання та оформлення процесуальних документів, наслідки недотримання процесуальних вимог щодо окремих видів документів.
2	Техніка і стиль мовлення, основні правила аргументації і риторики. Техніка юридичного письма.
3	Позовна заява як спосіб реалізації особами права на судовий захист своїх прав та охоронюваних законом інтересів.
4	Співвідношення позиції у справі та фабули справи.
5	Правила складання скарг у апеляційному та касаційному провадженні у юрисдикційних процесах.
6	Особливості підготовки звернення до Європейського Суду з прав людини.
7	Правила вивчення та планування роботи по справі.
8	Аналіз справи: значення, види. Юридичний казус.
9	Поняття та загальнотеоретична характеристика доказів та доказування. Допустимість, повнота доказів.
10	Збір фактичної інформації. Способи збирання, оформлення і подання доказів.
11	Особливості вироблення правової позиції у юрисдикційних процесах.
12	Переконання як предмет теорії аргументації: психолого-правові аспекти.

✓ ІНДЗ – для змістового модуля, або навчальної дисципліни за власним вибором здобувача, узгодженим з викладачем

Методичні рекомендації до написання ІНДЗ

Мета й етапи підготовки роботи

Метою ІНДЗ є поглиблення і закріплення здобувачами теоретичних знань та набуття вмінь пов'язувати свої знання з практикою. ІНДЗ виконується за власним вибором здобувача. Здобувач має право виконати одне ІНДЗ за період вивчення навчальної дисципліни або у першому або у другому модулі. Виконання ІНДЗ дає здобувачеві можливість навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення та отримати додаткові бали до модуль-контролю.

Основні етапи виконання ІНДЗ

I. Вибір теми та визначення завдань дослідження.

II. Добір та вивчення літератури, збирання та обробка інформації.

III. Складання плану роботи.

IV. Написання та оформлення ІНДЗ.

Структура та обсяг ІНДЗ

ІНДЗ повинно мати чітку логічну побудову з відповідними складовими елементами. Традиційно ІНДЗ складається зі вступу, основної частини та висновків.

У вступі дають оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми. Основна частина роботи поділяється на кілька розділів. Перший з них, зазвичай, присвячується теоретико-методологічним питанням досліджуваної теми; інші – питанням аналізу досліджуваної проблеми, обґрунтуванню висновків та пропозицій щодо її вирішення.

У висновках стисло підсумовують результати дослідження. Тут містяться висновки і пропозиції, що показують, якою мірою досягнута мета та вирішені завдання, поставлені у вступі.

Обсяг ІНДЗ – 8 – 12 сторінок формату А 4 комп'ютерного набору. Приблизний обсяг структурних складових тексту ІНДЗ (кількість сторінок): вступ – 1 – 2; основна частина – 9 – 11; висновки – 1 – 2.

Оформлення та захист ІНДЗ. ІНДЗ має бути написано українською мовою та правильно оформлено. Текст роботи повинен розміщуватися на одній сторінці аркуша паперу, з полями не менш як 30 мм – зліва, 15 мм – справа, 20 мм – вгорі, 20 мм – внизу. Роботу комплектують у такій послідовності: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список літератури, додатки (в разі необхідності).

Зміст оформляють у вигляді переліку назв розділів роботи, для кожного з яких вказують відповідний номер початкової сторінки тексту. Розділи позначають арабськими цифрами (1, 2, 3), підрозділи позначають номером розділу та підрозділу через крапку (1.1, 1.2 або 2.1, 2.2 і т. д.).

Обсяг роботи визначається вмінням здобувача стисло і водночас вичерпно розкрити тему, зробити висновки та обгрунтувати власні пропозиції – в межах 8-12 сторінок тексту, шрифтом 14 через півтора інтервалу.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами унизу сторінки, але на титульній сторінці (перша сторінка роботи) і на сторінці, де знаходиться зміст номер сторінки не проставляють.

Ілюстративний матеріал у формі схем, діаграм, графіків тощо оформляється таким чином: знизу під ілюстрацією з великої букви пишуть слово «Рис.» і проставляють його номер, який складається з номера розділу та порядкового номера рисунка у даному розділі. Наприклад: Рис. 2.1 – перший рисунок другого розділу.

Текст ІНДЗ повинен бути оригінальним і відповідати правилам академічної доброчесності, що діють у ЧНУ імені Юрія Федьковича (Положення Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича зі змінами від 24 грудня 2019 № 389). Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою однієї або декількох програм, на які Університет має ліцензії або угоду на використання.

Критерієм оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат відповідно до вищевказаного положення.

У тексті обов'язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких була запозичена цифрова інформація, а також цитати, що наводяться в дослідженні. Посилання на джерела рекомендується здійснювати посторінково наприклад:

Золотова О. І. Корисливий мотив як кваліфікуюча ознака умисного вбивства. *Держава і право: юридичні і політичні науки*: зб. наук. праць. 2009. Вип. 46 . С. 513-518.

При виконанні ІНПЗ зверніть увагу на:

1) необхідність структурування наданого матеріалу і збереження логіки викладу;
2) врахування зарубіжного досвіду обраної проблематики;
3) особливості вітчизняної практики;

Критерії оцінювання ІНДЗ

Відповідність змісту роботи окресленому завданню оцінюватиметься за наступними критеріями:

№	Критерії оцінювання ІНДЗ	К-ть балів (максимум 10 балів)
1.	Рівень теоретичних знань здобувача	**2**
2.	Рівень опрацювання здобувачем нормативно-правових актів	**2**
3.	Аналіз судової практики/правових позицій ВС, ЄСПЛ/ статистичних даних	**3**
4.	Рівень обгрунтування необхідності/доцільності пропонованих новацій	**3**

МЕТОДИ НАВЧАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Навчання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, принципах академічної свободи і академічної доброчесності. Базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекцій (лекція-диспут, гостьова лекція, лекція-презентація), практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, міні-досліджень здобувачів вищої освіти за індивідуальною траєкторією (ІНДЗ).

Основні методи навчання:

- методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності: вербальні (словесні), наочні, проблемно-пошукові, індуктивно-дедуктивні;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії,
- бінарні методи навчання.
- методи контролю і самоконтролю у навчанні: опитування, письмові роботи, есе,
- кейс-метод;
- метод «мозкового штурму»;
- робота в великих та малих групах;
- моделювання практичної ситуації;
- ділова гра;
- проходження курсів за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідними сертифікатами (з можливістю верифікації їх справжності на таких онлайн-платформах).

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Формами поточного контролю знань здобувачів є усна та письмова відповідь здобувача, розв'язування казусів, практичних ситуацій відповідно до плану практичного заняття. Також кожен здобувач має можливість отримати бали чи відпрацювати пропущені ним аудиторні години практичних занять, пройшовши курси за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на цих онлайн- платформах. Кількість балів не може перевищувати максимальних меж за

кожну тему, що визначені пунктом робочої програми навчальної дисципліни «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти».

Формою підсумкового контролю є залік у формі усної відповіді та письмового практичного завдання (розв'язування казусу).

Бали поточного та підсумкового контролю підсумовуються (кількість балів за М1 + кількість балів за М2 + кількість балів за залік). Максимальна кількість балів, зароблених здобувачем може бути 100 балів.

Максимальна кількість балів на заліку є 50 балів, які складаються з усної відповіді (максимальна кількість балів – 20) та письмового завдання (максимальна кількість балів – 30).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю роботи здобувачів вищої освіти на практичному занятті:

Максимальна кількість балів за тему практичного заняття	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
Середня кількість балів за тему практичного заняття	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
Мінімальна кількість балів за тему практичного заняття	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками/не в повному обсязі.
0 балів за тему практичного заняття	здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Розподіл балів, які отримують здобувачі з навчальної дисципліни «Правничі дослідження, аналіз та виклад результатів»

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА МОДУЛЯМИ Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)	**Підсумковий контроль**	**Сумарна к-ть балів**

		залік	(мах.)
МОДУЛЬ І	МОДУЛЬ ІІ	50	100
1.1 **1.2** **1.3** **1.4** **1.5**	**2.1** **2.2** **2.3** **2.5** **2.6**		
3 *5* *5* *6* *6*	*4* *6* *5* *4* *6*		
ВСЬОГО – 25	**ВСЬОГО - 25**		

1 Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

2 (Коментар: Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Засоби оцінювання

Основним засобами контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами навчального матеріалу є :

- розв’язання казусу
- розв’язання задач
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень
- студентські презентації та виступи на наукових заходах
- есе;
- проходження курсів за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджено відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на таких онлайн- платформах;
- залік.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВНИЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ, АНАЛІЗ ТА ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ»

1. Визначте предмет та структуру правничих досліджень.
2. Охарактеризуйте методи правничих досліджень: види, характеристики та рівні.
3. Охарактеризуйте об’єкт та предмет правничих досліджень.
4. Охарактеризуйте методологічні принципи правничих досліджень.

5. Охарактеризуйте процеси пізнання, що використовуються при аналізі юридичних документів.
6. Проведіть аналіз джерел права в Україні.
7. Охарактеризуйте нормативно-правовий акт як основне джерело права в Україні.
8. Визначте поняття юридичних конструкцій.
9. Охарактеризуйте види та функції юридичних конструкцій.
10. Охарактеризуйте ознаки колізій.
11. Охарактеризуйте види колізій.
12. Охарактеризуйте способи вирішення юридичних колізій.
13. Визначте поняття та зміст правничої аргументації.
14. Охарактеризуйте види аргументації.
15. Охарактеризуйте моделі юридичної аргументації.
16. Охарактеризуйте структуру аргументації.
17. Охарактеризуйте поняття прогалин в законодавстві та перелічіть способи їх подолання.
18. Охарактеризуйте способи аргументації.
19. Дайте оцінку прийнятності доказів в юридичній аргументації.
20. Перелічіть та охарактеризуйте правила подолання юридичних колізій.
21. Охарактеризуйте поняття, значення та ознаки правової позиції.
22. Визначте поняття правової позиції у кримінальній справі та основні принципи позиції у кримінальному проваджені.
23. Опишіть етапи вироблення позицій у справі.
24. Охарактеризуйте поняття та види доказів як основного виду даних правничої аргументації.
25. Дайте визначення судових доказів та аналізу доказів.
26. Проаналізуйте процес доказування в цивільному провадженні.
27. Визначте правила щодо запитань та помилки, пов'язаних з порушенням цих правил.
28. Охарактеризуйте правила відповідей та типові помилки при їх порушенні.
29. Визначте поняття, сутність і зміст судового рішення.
30. Визначте вимоги до належної аргументації та вмотивування рішення суду.
31. Опишіть техніку складання судового рішення.
32. Охарактеризуйте мовні правила та конструкції викладення судових рішень.
33. Охарактеризуйте види судових рішень і вимоги до складання їхнього змісту.
34. Визначте правила забезпечення логіки основних судових актів.
35. Визначте поняття юридичного письма та його значення.
36. Опишіть структуру та вимоги до змісту юридичного документа.
37. Визначте особливості критичного та системного аналізу що використовується при розгляді юридичних документів.
38. Охарактеризуйте аналітичне письмо: коли застосовується, використання короткого письмового викладу справи, меморандуму.
39. Опишіть структуру меморандуму: вступ, поставлене запитання, коротка відповідь, факти, аналіз, висновок.
40. Охарактеризуйте переконливе письмо.
41. Охарактеризуйте передбачуюче письмо.
42. Опишіть план побудови позиції.
43. Охарактеризуйте особливості формування правової позиції в цивільному процесі.
44. Охарактеризуйте особливості формування правової позиції в кримінальному процесі.
45. Визначте варіанти позицій сторони захисту.
46. Охарактеризуйте правову позицію сторони обвинувачення у кримінальних та цивільних провадженнях.
47. Охарактеризуйте правову позицію сторони захисту у кримінальних та цивільних провадженнях.

48. Охарактеризуйте тактичні прийоми, засновані на даних логіки.
49. Охарактеризуйте тактичні прийоми, засновані на методах психологічного впливу.
50. Дайте оцінку таким критеріям судового рішення: законність, обґрунтованість і вмотивованість.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кожен здобувач має можливість отримати бали чи відпрацювати пропущені ним аудиторні години практичних занять, пройшовши курси за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на цих онлайн-платформах. Кількість балів не може перевищувати максимальних меж за кожну тему, що визначені пунктом робочої програми навчальної дисципліни «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (основна)

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text (дата звернення: 25.08.2025).
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (дата звернення: 25.08.2025).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text (дата звернення: 25.08.2025).
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення 25.08.2025).
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text(дата звернення 25.08.2025).
6. Господарський кодекс України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, 144).
7. Господарський процесуальний кодекс України (ВВР), 1992, № 6, ст. 56).
8. Кодекс адміністративного судочинства України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст. 446).
9. КУпАП України (ВВР) 1984, № 51, ст. 1122).
10. Кримінально-виконавчий кодекс України (ВВР), 2004, № 3-4, ст. 21).
11. Кодекс законів про працю України (ВВР), 1971, № 50, ст. 375).
12. Сімейний кодекс України (ВВР), 2002, № 21-22, ст. 135).
13. Конвенція «Про захист основоположних прав та свобод людини» від 04.11.1950.
14. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. N 3262-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text (дата звернення 25.08.2025).
15. Висновок № 11 (2008)Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо якості судових рішень. URL:https://rm.coe.int/opinion-n-11-2008-on-the-quality-of-judicial-decisions-/16806a1fbc(дата звернення 25.08.2025).

Допоміжна

1.Правова аргументація та юридичне письмо: монографія / Мар»яна Афанасьєва. – Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. – 124 с.
1. Посібник з написання судових рішень у цивільному і кримінальному судочинстві. К: Ваіте, 2016. 206 с.
2. Написання судових рішень: практично-методичний посібник викладача. Київ. 2016. 257 с.
3. Рабінович П.М., Дудаш Т.І. Правова аргументація:терміно-поняттєвий інструментарій дослідження. Вісник національної академії правових наук україни. № 2 (85). 2016. С.8-20
4. Щодо психологічної аргументації правових норм у цивільному процесі. Науковий вісник Херсонського державного університету.

5. A Practicle Guide to Legal Writing & Legal Method, 5th Edition, Dernbach, Singleton, Wharton and Ruhtenberg, WoltersKluwer Publishers.
6. A Lawyer Writes: A Practical Guide to Legal Analysis, Second Edition Second Edition by Christine Coughlin, Joan Malmud Rocklin, Sandy Patrick, Carolina Academic Press; 1st edition (15 грудня 2015 року)
7. Plain English for Lawyers by Richard C. Wydick and Amy E. Sloan, Carolina Academic Press; Sixth edition (22 лютого 2019 року)
8. Edwards, Linda. Legal Writing: Process, Analysis, and Organization (Aspen Coursebook) 7th Edition -/ Wolters Kluwer Law & Business, 2018, 432 сторінок.
9. George Orwell: 'Politics and the English Language'. Online access: https://www.orwellfoundation.com/the-orwell-foundation/orwell/essays-and-other-works/politics-and-the-english-language
10. Tom Goldstein., Jethro K. Lieberman .The Lawyer's Guide to Writing
11. Well .Third edition / University of California Press, 2016, 286 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Єдиний державний реєстр судових рішень: http://reyestr.court.gov.ua/
2. Офіційний сайт Конституційного Суду України: http://www.ccu.gov.ua/

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- ✓ «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- ✓ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.